

vereenigen met de opvatting, om bij minder ernstige toestanden de beperkte eiwitvoeding zoo afwisselend mogelijk te maken, bij ernstige gevallen, en ik reken hiertoe de retinitis albuminurica, bega ik liever den meest veiligen weg. De uitkomsten, welke ik van deze handelwijze heb gezien, hebben mij in deze opvatting slechts gesterkt.

Rotterdam, 25 October 1916.

D. KLINKERT.

BOERHAAVIANA.

Naar aanleiding van het opstel van prof. VAN LEERSUM in het *Tijdschrift* van 21 October 1916, wil ik een enkele opmerking en een paar aanvullingen maken. Prof. VAN LEERSUM noemt de bronnen op, waaruit hij, en men in het algemeen, in staat is, hen die als student te Leiden zijn ingeschreven, op te sporen, doch vergeet daarbij een zeer voorname bron, en wel een van de meest nauwkeurige, nl. de recensielijsten, alias pedelsrollen, waarop telken jare in de maand Februari alle te Leiden studeerenden verplicht waren te teekenen, indien zij college liepen, examen wilden doen of promoveerden. Deze lijsten nu hebben nog dit groote voordeel, dat zij alphabetisch zijn op den voornaam. Bij de gereproduceerde collegelijsten van BOERHAAVE is dit van belang, daar van enkele personen wel de voornaam, niet de eigennaam leesbaar is. Bovendien wordt in de pedelsrollen over het algemeen achter ieders naam vermeld waar of bij wien hij woont, hetgeen in velerlei opzicht ook weer zijn nut kan hebben. Een nadeel is, dat de pedelsrollen niet volledig aanwezig zijn, doch 1737 is er gelukkig wel, en daar hebben wij in het onderhavige geval mee te maken. De verbeteringen en aanvullingen nu, die ik prof. VAN LEERSUM zou willen voorstellen, zijn de volgende.

Op bldz. 1486: J. DE MEESTER (in Album acad. niet te vinden); dit komt omdat er op de afgedrukte collegelijst staat: J. DE MESLON, in het Album ingeschreven als JOHANNES DE MESLON, Gallus 22. L. 5 Juni 1732. Op de pedelsrol van 1737 is hij gerecenseerd 22 Febr. 1737 als JOHANNES DEMESLON bij DIRK TEMPELMAN. Het bezwaar, dat hij in 1732 als student in de letteren is ingeschreven, wordt tenietgedaan door zijn promotie 17 Sept. 1738 tot medicinae doctor op dissertatio physiologica medica inaug. „De liene”.

Op dezelfde bladzijde 1486 komt voor: GEOORGIOS YOOANN uit Constantinopel als onvindbaar. Dit is GEORGE DE JOHAN Constantinopolitanus 20. M., ingeschreven 11 Dec. 1733; gerecenseerd 18 Febr. 1737 als GEORGIUS DI JOHAN, bij GERRIT CAMPER. Bovenaan bldz. 1487 staat PETRUS $\times \times \times$. Deze nu kost nogal moeite en ik durf niet beslissen, wie bedoeld is. De pedelsrol geeft $7\frac{1}{2}$ bladzijden schrift aan namen, die met PETRUS beginnen, te zamen 75 stuks. Ik heb getracht, stuk voor stuk de geneeskundigen er uit halende, althans een schifting te maken; doch dit moest ik opgeven, toen ik stuitte op verscheidene namen van jeugdige Leidenaars, waarachter geen faculteit vermeld werd. Zoodoende bleef het overschietende aantal te groot om in dezen een conjectuur te durven en mogen maken. Ook het vergrootglas faalde hierin als hulpmiddel, daar de eerste letter, op PETRUS volgende, te veel twijfel laat bestaan welken bedoeld is.

N°. 4 van bldz. 1487 is SALOMON DE $\times \times \times$. Dit is SALOMON DE MONCHY Gouda-Batavus 21. M., ingeschreven 31 Mei 1735, gerecenseerd 22 Febr. 1737, bij DANIEL VAN POLANEN, promoveert tot med. doct. 23 Juni 1739 op een diss. med. inaug.: „De opio”.

Als n°. 7 van onderen op deze bldz. staat H. IVETON (niet te vinden). De voornamen met H. beginnende in de pedelsrol deden mij niets aan de hand, wat ook maar in de verte op dezen naam kon lijken. Ook het Album studiosorum geeft geen IVETON of iets dergelijks. Mijn eerste denkbeeld, dat er zou staan IVERON, moest ik laten

varen, daar ook dit niets opleverde. Nu kwam ik op het denkbeeld, dat deze persoon, daar de pedelsrol niets opleverde, misschien was ingeschreven tusschen Februari en October 1737, omdat de beide collegelijsten, in het *Tijdschrift* afgedrukt, van Sept. 1737 zijn. Ik zocht dus de in dat tijdperk in het Album ingeschrevenen af opeen voor- naam met H. beginnende. Zoo stuitte ik 26 Sept. 1737 op HENRICUS AUERSON Anglus 24. M.. Behalve de letter A in BOERHAAVE's lijst is de geheele naam duidelijk en kan er dus geen ander bedoeld zijn.

Dit wat de eerste lijst betreft.

De tweede lijst geeft minder onvindbare namen; slechts 3 in getal, nl. bldz. 1489 in het midden: MANGE (niet te vinden). Dit is CHRISTIANUS MICHAEL LANGE Mitua-Coronus 20. M., ingeschreven 13 April 1734, gerecenseerd 26 Febr. 1737 bij ALEXAN- DER PETIT. Deze naam gaf moeite, doordat er noch voornaam noch letter bij stond, doch bij nadere beschouwing bleek mij, dat de eigennaam niet met M, doch met L moest beginnen. In het album het register op LANGE naziende, kon alleen de op bldz. 949 voorkomende C. M. LANGE dienen, in overeenstemming met het tijdperk BOERHAAVE en als zijnde med. stud.. Aan den iets lager genoemden JASPER TRUGH hielp noch pedelsrol, noch Album studiosorum, noch het, ook door prof. VAN LEER- SUM vermelde, werk van PEACOCK; hieraan kan ik dus vooralsnog geen touw vast- knoopen. Onderaan bldz. 1490 wordt vermeld P. W. CROYZÉ (in Album niet te vinden). Mogelijk is dit dezelfde, die als PHILIPPUS GUILJELMUS CROAHE bij ARNOLD CRISPIJN gerecenseerd wordt 22 Febr. 1737, welke echter ook als zoodanig niet in het Album ingeschreven is.

Leiden,
27 October 1916.

Dr. J. E. KROON, arts,
assistent universiteitsbibliotheek.

EEN EENVOUDIG HULPMIDDEL VOOR DE HERKENNING VAN VERNAUWING IN DEN SLOKDARM.

Dr. VAN SPANJE keert zich in zijn betoog eensdeels tegen de consequente toepassing van de oesophagoscopie en anderdeels tegen het vernikkelde balletje. Over het eerste behoefde ik ternauwernood te schrijven, als gaande buiten de door mij aan- gegeven methode om. Toch wil ik er wel even op wijzen, dat er een aantal gevallen beschreven zijn van diagnostische dwalingen, berustende op het goede vertrouwen in de anamnese, den klinischen blik, en het onderzoek met de een of andere sonde. Men kan het toch hiermede slechts brengen tot een *vermoeden*, en wel op grond van de ervaring, die leert, dat de meeste stenosen op een zekeren leeftijd berusten op kanker. Maar de *zekerheid* verkrijgt men eerst *door te zien*, ook uit eigen ervaring kan ik hiervan medespreken. Bij het neerschrijven van deze regelen komen mij reeds dadelijk drie gevallen voor den geest, waarbij de oesophagoscoop corrigeerend werkte. Het waren gevallen van verzakkingsabsces, cardiospasmus en ziekte van GUISEZ, die door den slechten voedingstoestand, waarin zij geraakt waren, in verband met leeftijd en voorgeschiedenis, voor kankerlijders werden gehouden. Natuurlijk zijn er wel gevallen, meestal vergevorderde, waarbij de zekerheid zonder meer te verkrijgen is, maar deze vormen de minderheid. Dat de oesophagoscopie een middel is „om zonder omhaal” uit te maken, of er inderdaad een vernauwing bestaat, heb ik nergens beweerd, daar ik, evenals wel iedereen, van een tegengestelde meening ben. De methode brengt last mede voor den lijder en den onderzoeker, maar dat is geen reden om haar bij een dergelijke belangrijke beslissing na te laten. Wat ik wèl een gemakke- lijk toe te passen hulpmiddel genoemd heb, is dan het vernikkelde balletje, en ik blijf het in zijn eenvoud stellen boven de slappe maagsonde. Al geeft deze in VAN SPANJE's handen aan de patiënten weinig last, niet iedereen is zoo gelukkig dit instrument zóo